

Okrog nas

ZASEDANJE GENERALNE SKUPŠČINE predstavlja tudi zadnje dni os, okrog katere se sučejo vsi ostali dogodki. In to vsekakor ni zgolj slučaj! Prav te dni obravnava najvažnejši odbor Skupščine — politični odbor — korejsko vprašanje in z njim povezano zamenjavo vojnih ujetnikov na Koreji. Že več delegacij je predložilo svoje načrte za rešitev tega, za svetovni mir tako važnega vprašanja. Toda niti eden od teh ne more rešiti dveh temeljnih nasprotij, ki zavirata končni podpis premirja na Koreji, t. j. način, kako repatriirati vojne ujetnike. Sovjeti vztrajajo na prisilni zamenjavi ujetnikov, velik del ostalih delegacij pa se zavzema za svobodo odločitve ujetnikov samih.

Sovjetski gromovnik Višin-ski je sovjetsko stališče poudaril doslej kar trikrat. Tretji govor, ki ga je imel pred političnim odborom, so predstavniki mnogih držav pričakovali s posebno nestrpnostjo, ker so upali, da bo Višin-ski prišel na dan z novim mirovnim načrtom za Korejo ter več ali manj omilil vztrajne zahteve po prisilni repatriaciji. Zgodilo pa se je prav nasprotno! Sovjetski zunanji minister je v svojem zadnjem govoru še odločnejše odbil vsakršno drugo rešitev, razen sovjetske. Pri tem se ni niti najmanj oziral na mnenje in želje večine v Generalni skupščini.

Glavni po sporazumu, ki so se na pričetku zasedanja obetali toliko zaželeno »presenečenje«, so potihnili. Resnica je sicer, da se indijska vlada močno trudi približati se LR Kitajski ter najti po tej »liniji« sporazumno rešitev. Pred dnevi so se po New Yorku razširile tudi vesti, da se neuradno in seve tajno pogajata tudi ameriška in sovjetska delegacija med seboj. Obe vladi sta te novice zanikali, toda mnenja, da se je vendarle nekaj podobnega zgodilo, ni bilo mogoče uničiti. Resnične pa so vesti o sestanku indijskih predstavnikov z Višin-skim.

Dogodki bodo kmalu pokazali, ali bodo prizadevanja po pomiritvi na Koreji dosegla svoj namen, ali ne. Žalostna resnica pa ostane: na Koreji divjajo manjše bitke na vseh bojiščih in vsak dan padajo nove, nedolžne žrtve severne agresije.

OSTAVKA TRYGVE LIEJA kot glavnega tajnika OZN je nekatere kroge močno potrla. Sodijo namreč, da zlepa ne bodo našli vrednega naslednika za to toliko važno funkcijo v OZN. Pojasnila, ki jih je Trygve Lie navedel kot razlog za svoj nenaden sklep, so sicer do neke mere upravičena. Res je namreč, da so SZ in njeni sateliti zadnji dve leti nastopili, kakor da Trygve Lie zanje sploh ni najvišji funkcionar Združenih narodov. Vrstili so se napadi proti njegovi »pristranosti«. Resnica je nadalje, da mu je redni mandat za izvrševanje dolžnosti že zdavnaj potekel.

Kaže pa, da z nekaterimi, morda še važnejšimi razlogi Trygve Lie ni hotel na dan. Tako n. pr. politični opazovalci sodijo, da je njegove ostavke kriva tudi zmaga republikancev. Trygve Lie je namreč v času predvolilne kampanje nastopal jasno proti republikancem in bi mu bilo sedaj prav nerodno prebivati v deželi, kjer bi se čutilo njih upravljanje ter izvajanje objavljenih »reform« v notranji in zunanji politiki. Morda gre tudi za novo ameriško politiko do korejskega vprašanja, ki se z dosedanjim ne ujema!

Po želji Trygve Lieja bo novega glavnega tajnika OZN po sporazumu petih velesil in Varnostnega sveta. Kot kandidate že omenjajo mehiškega predstavnika Padillo Nerva in libanonskega predstavnika Charlesa Malika. Glavni tajnik mora izhajati iz male, samostojne države ter biti osebnost, proti kateri nimata niti Vzhod, niti Zahod nobenih pomislekov. Takega človeka bo v sedanjem napetem mednarodnem položaju težko najti.

In ostali dogodki okrog nas? V Italiji in Grčiji se bje prevolilna kampanja, v prvi za volitve v regionalne skupščine in občine, v drugi pa za

Iz diskusije na VI. kongresu KPJ

Z novim gospodarskim sistemom pospešujemo dvig storilnosti

Delegati VI. kongresa KPJ so se vrnili. Šest dni ni bila zaman vsa domača in svetovna javnost pozorna na Zagreb, kjer so bili zbrani in kjer so govorili najboljši komunisti Jugoslavije s tov. Titom na čelu. S tribune zagrebskega Kongresa je slišal ves svet govore tov. Tita, Rankovića, Kardelja, Djilasa in drugih udeležencev Kongresa, svobodnih, revolucionarnih in hrabrih borcev, zvestih socializmu in znanosti Marxa, Engelsa in Lenina v borbi za zrušitev stare krivične družbene ureditve in za zgraditev boljše in pravičnejše socialistične družbe. Utrjevanje te nove družbe ruši z vsem starim in krivičnim tudi novo socialistično kontrarevolucijo birokratov SZ s Stalinom na čelu. Uspehe te borbe je ravno prikazal VI. kongres.

V diskusiji na Kongresu je govoril tudi sekretar CK KP Slovenije tov. Miha Marinko, ki je med drugim dejal:

V tem kratkem času se je pokazalo, da so naši delovni kolektivi v osnovi razumeli svojo prvo sprejeto nalogo, to je čut odgovornosti, da se zagotovi uspešen razvoj proizvodnje v podjetju in da v podjetjih prevladuje zdrav kriterij za praktično uporabo socialističnega načela nagrajevanja vsakega posameznika po zaslugi. Tega ne moremo trditi v Sloveniji samo za tista majhna, prejšnja lokalna, bolj ali manj obrtna podjetja, in sicer predvsem zato ne, ker so v njih našli zavetišče razni ljudje iz vrst tistih, ki jih je zadel nacionalizacija proizvodnih sredstev. Tem podjetjem doslej nismo posvetili dovolj pozornosti, pa tudi ljudski odbori teh podjetij niso prilili na povsem jasen gospodarski račun. Slabosti so tudi v raznih podjetjih komunalnih storitev, za katere še ni bil izdelan boljši stimulativni sistem, kakor tudi v gostinskih podjetjih. S polnim zaupanjem lahko že zdaj gledamo na večje delovne kolektive, ki predstavljajo ta naš klasični delavski razred. V njih so začeli delavski sveti resno gospodariti. Niso redka podjetja, v katerih so delavski sveti razčistili vprašanje rentabilnosti, normirali delovna mesta in se že lotili tudi vprašanja komercialne ter odkrili razne birokratske privilegije in kriminalne malverzacije, ki imajo korenine daleč nazaj v administrativnem socializmu. Ti delavski sveti so ali že rešili ali pa se resno lotili reševanja osnovnih vprašanj, ki jih je mogoče rešiti v okviru podjetja.

Toda znovim gospodarskim sistemom se hitreje grade socialistični proizvodni odnosi, ki zahtevajo izpolnitev družbenih pravnih predpisov in odstranitev starih, ki že postajajo resna ovira pri reševanju tudi takšnih vprašanj, ki so nastala iz odnosov na trgu.

Zaradi mnogih negativnih pojavov, škodljivih popačenj, izigravanja, špekulantskega izkoriščanja, nepopolnih novih pravnih form, je važno, kako bomo nanje reagirali, da ne bomo dopustili, da bi se razmahnilo lokalne, partikularistične, niti centralistične državno-kapitalistične tendence niti tendence zaletavanja naprej z idealističnim precevanjem zavesti množic in kadrov samih.

parlamentarne volitve. Neuradna predvolilna kampanja se je pričela tudi v Avstriji, kjer bodo 22. februarja izvolili nove poslance. V Veliki Britaniji se te dni razvija parlamentarna razprava o gospodarskem položaju v deželi, medtem ko se je zahodnonemška vlada pogajala z delegacijo Arabske lige, ki tako odločno nastopa proti sporazumu Nemčije z Izraelom o povrnitvi odškodnine za škodo, ki so jo Židom prizadejali nacisti. Arabski predstavniki čer v svoji želji niso uspeli, zagrozili pa so z bojkotiranjem nemškega blaga. Iz Indokine poročajo o protinapadih francoskih in Bao Dajevih čet proti prodirajočim Ho Ši Minhovim četam. Egipčanska vlada izjavja čiste državne aparate ter vse bolj utrjuje svoj položaj in nadzorstvo nad javnim življenjem v deželi.

Najprej mora biti nam komunistom predvsem jasno, da te tendence ne vodijo k našemu socialističnemu napredku, marveč predstavljajo nevarno oviro. Tako so nekatera podjetja na eni strani zabredla v gospodarske težave, da v zvezi storjenim ukrepom za pocenitev proizvodnje ne pridejo na zeleno vejo s cenami, formiranimi na trgu, in da ne govorimo o počasnosti procedure prodaje zalog blaga državnim rezervam, medtem ko na drugi strani lahko dosegajo presežek plačnega fonta in dobička, ker so pri sprejemanju družbenih obveznosti skrila notranje rezerve. In zdaj se slišijo očitki proti upravičenosti, da ta podjetja dele presežek plačnega fonta. Slišati je tudi administrativne predloge, da bi bilo treba vsa podjetja, ki so dosegla dobiček ne s povečano storilnostjo, marveč na osnovi skritih rezerv, to je preniklo odmerjenih stopenj akumulacije ali z nepredvidnim izrednim cen svojih izdelkov na trgu, obdavčiti v korist komunalne graditve.

In res, praksa kaže, da podjetja, ki so premalo obremenjena s stopnjo akumulacije in družbenih fondov, v zniževanju proizvodnih stroškov in dvigavlju delovne storilnosti niso nič napredovali. Nasprotno, imamo več očitnih primerov, da so ta podjetja z močno konkurenco na trgu pahnila v resne težave druga podjetja z visoko akumulacijo. Imamo celo primere, kjer gre stvar v očitno škodo naših splošnih gospodarskih koristi. Podjetje z nizko stopnjo, ki že tako malo daje družbi, izpodkopava osnove in onemogoča drugim podjetjem, da bi dajala svoj visoki prispevek skupnosti. Tako nastaja trojna gospodarska škoda s podjetjem, ki je preniklo obremenjeno z družbenim prispevkom. Prvo apriori daje skupnosti manj kakor bi lahko, drugo pa se ne bori za povečanje delovne storilnosti. In tretje pa izpodkopava ostala podjetja, da ne dosegajo višjega prispevka.

Na splošno lahko trdim, da se samo podjetja z napeto stopnjo akumulacije resno bore za pocenitev proizvodnje in za povečanje delovne storilnosti, ker se neposredno ne boje, da bi stopnjo zvišali, medtem ko je na drugi strani pri podjetjih s preniklo stopnjo narobe. Strah pred tem, da bi prišle na dan

skrite rezerve in da bi se pokazalo, da ima podjetje premajhno družbeno breme, ki bi ga bilo treba povečati, kar bi podjetje prisililo, da bi marsikaj spremenilo in se borilo za napredek proizvodnje in za racionalno gospodarjenje, vpliva, da se v tej smeri nič ne ukrene. Povrh vsega tega pa to deluje proti pravilni moralno-politični vzgoji delovnih ljudi. Delovni kolektiv, ki ni poučen o bistvu obstoja teh rezerv, a to je najpogostejše, živi v prepričanju, da daje skupnosti svoj polni dolžni prispevek. Uprava pa, ki bolj ali manj ve za to, vpliva na kolektiv v tem smislu, da se »pivove zmage« praznujejo kot delovni uspehi, da se ti uspehi precejujejo, skratka, da se izgublja merilo za pravilno ocenitev uspehov lastnega ali drugih delovnih kolektivov. To vpliva na stagnacijo razvoja proizvodjalnih sil, oziroma razvoj proizvodjalnih sil se prikazuje samo kot vprašanje tehnike in moderne mehanizacije proizvodjalnih sredstev, ne pa tudi kot strokovno usposabljanje ljudi in spretnost v delu.

Ker smo v novem gospodarskem sistemu prešli k razdelitvi prispevka skupnosti na osnovi podatkov iz prejšnjega administrativnega diriganega gospodarstva (a druge možnosti za začetek ni bilo), je neogibno, da je trg zdaj odkril mnoga nesorazmerja in obremenitvi posameznih delovnih kolektivov s prispevkom za skupnost. Često pa so na trgu nastali tudi momenti, ki enim omogočajo realizirati velik presežek plačnega fonta, medtem ko drugim onemogočajo realizirati planirani plačni fond. Iz tega odnosa pri tem že nastajajo ostre diskusije in prepri, pri katerih se enemu delu strokovnega uslužbenega kadra zlasti iz komercialne posredni, da vnese v ta obravnavanja partikularistične nazore in celo nacionalistično-šovinistično noto. Temu neredu nasledajo tudi komunisti.

Zato je nujno potrebno, da začno partijski komiteji analizirati te probleme, da si osvoje marksistične nazore ekonomike v socialističnem prehodnem obdobju, da popularizirajo te nazore, da bi v delovnih kolektivih in socialističnih organih upravljanja gospodarstva dobili pravilnejšo osnovo za reševanje teh problemov.

Trije delegati VI. Kongresa KPJ so po povratku iz Zagreba govorili v Ptuj zborovalcem

Ptuj, 9. novembra (LP). Na današnjem zborovanju nad 2000 prebivalcev Ptuja in okolice, članov Zveze komunistov Jugoslavije in Osvobodilne fronte na Titovem trgu v pozdrav delegatom VI. kongresa KPJ, ki so se vrnili iz Zagreba, so govorili delegati o velikem pomenu VI. kongresa ZKJ in sprejetih resolucij za naše narode in za razvoj demokracije ter socializma sploh. Prvi je o Kongresu govoril delegat tov. Černe Stane. Za njim delegat in član CK ZKJ tov. dr. Jože Potrč, končno še delegat tov. Belšak Franc. Zborovanje je začel sekretar OK ZKJ tov. Tramšek Jože. Pozdravil je delegate in zborovalce in ko je »Svobodina« godba na pihala odigrala narodno himno, je dal besedo delegatu tov. Černetu Stanetu. Govore vseh treh delegatov so zborovalci prekinjali z vzkliki, skandiranjem in ploskanjem.

Po kratkem govoru delegata tov. Černeta St. je imel daljši govor delegat tov. dr. Jože Potrč o ogromnem političnem in zgodovinskem pomenu tega Kongresa za naše narode ter za razvoj demokracije in socializma v svetu. V zbranih besedah je zborovalcem razložil, zakaj je bilo toliko zanimanja za naš Kongres izven naših meja in v čem se odražajo doma in pred svetom veliki uspehi naše dolgoletne, dosledne, težke in uspešne borbe. Pravilno rešeno nacionalno vprašanje dokazuje

vsemu svetu, da želimo, da bi živeli vsi narodi svobodno na svetu. Sodelovanje naše vlade v OZN je dokaz konstruktivnega dela za svobodo in mir vsega človeštva. Nasprotno našemu človekoljubnemu delu pa delajo sovjetski birokratje, ki ne priznavajo enakopravnosti vsem narodom, opirajoč se na interese 5 velesil, ki zasledujejo glavni cilj delitev sveta. Nasprotno našemu odpravljanju birokratizma ovkevečujejo v SZ birokratske privilegije. Nasprotno našemu delavskemu upravljanju podjetij in odločanju zbora proizvajalcev onemogočajo sovjetski birokratje delovnemu ljudstvu SZ, da bi odločalo o svojih pravicah, o svoji družbeni ureditvi, o svojem gospodarstvu in kulturi. Med tem ko izgublja sovjetska birokratska praksa v svetu ugled, spremljajo delavci vsega sveta z največjim simpatijami našo odločno borbo za mir, za svobodo, za neodvisnost, ki jo vodijo naši narodi s svojim partijskim in državnim vodstvom na čelu že od leta 1941 dalje. Naša strnjena okrog Tita, složnost, enotnost in miroljubnost, ki se je močno odražala tudi na VI. kongresu, kaže, da smo na pravi poti socializma in socialistične demokracije.

Nadalje je govoril tov. dr. Jože Potrč tudi o politiki Zapada, ki je vezana na načela OZN, kjer morajo predstavniki države upoštevati mnenje svojega in svetovnega ljudstva in kjer ljud-

Vsem frontnim organizacijam okraja Ptuj

Po končanih zborih volivcev je nujno, da se frontne organizacije posvetijo čim širši agitaciji in propagandi za dober uspeh volitev 7. decembra 1952. Okrajni odbor OF Ptuj priporoča zato frontnim organizacijam:

1. V dneh od 14. do 16. novembra bodo seje občinskih odborov OF in AFŽ. Na teh sejah naj se obravnava konkretni načrti za politično delo do volitev. Sejam bodo prisostvovali člani Izvršnega odbora OF.

2. Od 17. do 23. novembra naj bodo seje vaških odborov OF. Na teh sejah bodo člani občinskih odborov razpravljali o politični situaciji in aktivizaciji volivcev za volitve.

3. Od 17. do 28. novembra naj bodo množični sestanki po vaških odborih OF. Obravnava naj se splošna politična situacija s poudarkom, da je treba v ljudske odbore voliti najbolj zavedne in predane člane Fronte, ki so na kandidatnih listah. Neprestano je treba odpravljati zastarele nazore o ženah in prikazati potrebo po njihovem aktivnem sodelovanju v organih ljudske oblasti.

4. Državni praznik — 29. november — je treba čim sloves-

neje praznovati. Kulturnoumetniška društva in šole naj pripravijo programe. Proslave naj bodo 29. novembra predpoldne ali popoldne. Na proslavah naj govorijo najuglednejši aktivisti OF, po možnosti poslanci, člani OK Zveze komunistov Jugoslavije in Izvršnega odbora OF.

5. Frontni aktivisti naj v času volitev individualno razpravljajo z volivci o pomenu volitev.

6. Vsebinsko političnega dela naj črpa frontni aktivizirani referatov in diskusije na VI. kongresu KPJ, ki je v največji meri prikazal enotnost delovnih ljudi naše domovine za zgraditev socializma.

Volitve v okrajne in občinske ljudske odbore bodo ponoven dokaz odločne volje naših delovnih ljudi, da si zgradijo boljše življenje in utrdijo demokratične odnose med delovnimi ljudmi naše države.

Izid volitev bo v največji meri pokazal sposobnost in aktivnost naših frontnih organizacij, da bodo na čelu delovnega ljudstva usmerjala našo nadaljnjo graditev.

Ptuj, 11. novembra 1952.

Okrajni odbor OF Ptuj

Na zboru volivcev v Juršincih so sprejeli pametne in dalekosežne sklepe

Volivci juršinske občine so v nedeljo na zboru volivcev izbrali najboljše člane OF za kandidate za odbornike OLO v Ptuj.

Tudi tokrat je na zboru volivcev ponovno prišlo v diskusijo vprašanje ustanovitve nižje gimnazije, ki naj bi se po zahtevi volivcev ustanovila v Juršincih. Volivci predvidevajo, da bi to gimnazijo obiskovali tudi dijaki iz sosednjih občin, ter, da so dani s te strani vsi pogoji, da se gimnazija prihodnje leto ustanovi.

Med širšo debato je bilo ugotovljeno, da z ozirom na učne uspehe v juršinski šoli OLO ni mogel pristati na ustanovitev nižje gimnazije že v letošnjem letu.

Ugotovljeno je bilo, da 5. razred juršinske šole obiskuje 51 otrok, med temi jih je le 26, ki hodijo v šolo pet let, 11 jih v tem razredu hodi že čisto leto, 14 pa celo sedmo leto. Ugotovljeno je bilo nadalje, da je povprečni učni uspeh v tem razredu slab, ter bi v primeru

stvo zahteva, da se spoštuje njegove dosedanje pridobitve in pravice, med tem ko tepta pa pež birokratov — Stalin velike pridobitve Oktobrske revolucije in načela OZN, ne upoštevajoč nikakih načel socialističnih in mednarodnih odnosov.

Delegat tov. dr. Potrč Jože je govoril zborovalcem tudi o važnosti preimenovanja KPJ v Zvezo komunistov Jugoslavije in Osvobodilne fronte v Socialistično zvezo delovnih ljudi Jugoslavije ter poudaril važnost zgraditve nesebičnega dela komunistov za zgraditev socializma in popolno uveljavitev socialistične demokracije v vsem našem življenju. Več je govoril o volitvah in o preizkušeni kandidaturi.

Med govorom in ob zaključku govora delegata tov. dr. Jožeta Potrča so zborovalci vzklikali Tita in Zvezi komunistov Jugoslavije.

Delegat tov. Belšak Franc je govoril o pripravljenosti naših narodov na obrambo svoje neodvisnosti pred grožnjami in rovarjenji SZ in njenih satelitov ter Vatikana, ki so se združili v sovraštvo Jugoslavije z namenom, da bi ji onemogočili zgraditev socializma in miroljubno rešitev spornih vprašanj z Italijo.

Zborovanje je končal sekretar tov. Tramšek. »Svobodina« godba na pihala pa je zaigrala »Internacionalo«.

ustanovitve gimnazije prišlo za prvi razred v poštve le približno 25 dijakov. Torej ob takih pogojih letos ni kazalo gimnazije ustanoviti, četudi je to vroča želja nekaterih juršinskih volivcev.

Glede na tako stanje v juršinski šoli so volivci sklenili, da bodo posvetili vso skrb svojim otrokom, da bodo učni uspehi v prihodnjih letih boljše, torej taki, da bodo dani pogoji za ustanovitev nižje gimnazije.

Pameten sklep, ki je bil sprejet na zboru volivcev, je bil že prej sprejet tudi na razširjeni seji Ob. OOF v Juršincih, obenem pa so bili VOOF pozvani, naj vplivajo na člane, da se bo sklen tudi oživotvoril. Fronta v Juršincih je nadalje tudi sprejela med program gospodarskega razvoja juršinske občine ustanovitev nižje gimnazije in elektrifikacijo svoje občine, ki je v tem delu Slovenskih goric edina brez elektrike.

Diskusija na zboru volivcev v Juršincih kaže na to, da so se volivci v tej občini tudi pričeli prebujati ter slediti poštemim volivcem iz ptujskega okraja, ki hočejo z vsemi silami podpreti napore državnega vodstva za zgraditev socializma in s tem za izboljšanje gnetnega stanja sebi in vsem delovnim ljudem naše domovine.

Ponravek

V št. 32 letnik V. Ptujkega tednika z dne 8. VIII. 1952 na tem mestu objavljeni nenaslovljeni dopis o poljskih tatvinah, namreč da je pisec dopisa dne 1. VIII. 1952 zalotil pri tatvini čebule na svoji njivi voznika zeleno pleskanega avtomobila na tri kolesa iz Ptuja, kar ne dovoljuje nobene pomote glede osebe storilca, se s tem popravlja v sledečtem: dne 1. VIII. 1952 je resnično tovariš Korenjak Milko iz Sp. Brega pri Ptujju s svojim zeleno pleskanim avtomobilom na tri kolesa, ki je edini te barve v Ptujju, obstal na cesti v bližini Muretnice zaradi majhne okvare na motorju. Lastnik avtomobila je takoj po odpravi okvare nadaljeval z vožnjo in ni niti on niti kdo njegovih spremljevalcev pipal ali vzel kake čebule. Podpisani pisec obžaluje, da je obrekoval z objavo v časopisu tov. Korenjaka Milka, izrečno izjavlja da ni imel nikakega poviča za objavo gornjih neresničnih trditve in se mu zahvaljuje za odstop od kazenske tožbe.

Kostanjevec Simon, Muretinci

Beseda o „dobrih“ gospodarjih, ki naj vodijo občinske ljudske odbore

Med pripravi na volitve novih občinskih in okrajnih odborov in na raznih zborih volivcev, kjer so izbirali kandidate, je tudi v ptujskem okraju prišla do izraza večkrat v bistvu zelo naivno prikrita, graditvi socializma sovražna parola o takozvanih »dobrih« gospodarjih, ki da so danes poklicani, da s svojo gospodarsko modrostjo vodijo delo naših ljudskih odborov.

Poglejmo nekoliko bliže, kdo so sedaj ti toliko čašteni dobri gospodarji. Največkrat gre tu za ljudi, ki so si v času stare Jugoslavije ustvarili na ta ali oni način z odkritim ali prikritim izkoriščanjem svoje okolice dokaj močne gospodarske temelje, ki so jim omogočili tudi večje kulturno izživljanje in tako širšo razgledanost. Skoraj v vseh primerih drži, da so to res dobri gospodarji za sebe, za svoj privatni interes, za svoje lastno blagostanje in le redko tudi za skupnost. Ti ljudje so bili dobri gospodarji v času, ko je pri nas še vladala oblast privatnega kapitala, v času, ko je bilo izkoriščanje uzakonjeno kot več in edino zveličaven način proizvodnje, v času, ko je buržoazija s pomočjo katoliške cerkve razlagala nauk o večnosti privatne lastnine, nauk o tem, da je bog ustvaril revne in bogate in ko je duhovščina tolažila revne in se stradane s pravilico o lepem življenju po smrti, o tem, kako je laže priti kamelj skozi uho šivanke kakor bogatinu v nebesa itd.

Ali moremo imenovati te ljudi tudi danes dobre gospodarje? Nikakor ne! V naših ljudskih odborih potrebujemo danes takšne ljudi, ki so predani socializmu, ki bodo imeli vedno pred očmi celotno socialistično gospodarstvo naše domovine in ki se bodo borili za njegovo neprestano rast in utrditev. V naših občinah, ki predstavljajo zaroček bodoče komunne, hočemo imeti ljudi, ki sta jim blagostanje skupnosti in socialistična graditev naše države pri srcu, ne pa takšne, ki so se po svoji dosežani miselnosti in tudi praktičnem odnosu do naše stvarnosti pokazali, če že ne naravnost sovražni, pa vsaj hladni. Ali potem smemo od takšnih »dobrih« gospodarjev pričakovati nesebičnega dela za občinsko skupnost, za naše kmečko zadruštvo, skratka za res pravo graditev socializma? Mislimo, da je vsakemu jasno, da lahko takšni ljudje sicer lojalno sodelujejo z našo oblastjo, ne morejo pa zaradi svoje razredne pripadnosti, idealistične klerikalne miselnosti itd. biti res dobri socialistični gospodarji in voditelji gospodarske in kulturne politike naših mest in vasi.

To bi morali razumeti naši pošteno delovni ljudje in energično odkloniti kandidature takih »dobrih« gospodarjev. O tem naj razmislijo člani Fronte tam, kjer so se jim »dobri« gospodarji vsled nebudnosti in naivnosti vrinili na kandidatne liste. V teh primerih je njihova državljanska dolžnost, da poskrbijo, da »dobri« gospodarji, o katerih je bila prej beseda, ne bodo izvoljeni. S tem pa

seveda ni rečeno, da te ljudi odklanjamo in ne maramo njihovega sodelovanja. Ne!

Tisti, ki jim je graditev socializma res pri srcu, imajo vse možnosti tudi če niso odborniki, da aktivno sodelujejo in pomagajo z nasveti in predvsem s svojim političnim delom. V resnični borbi za socializem naj pokažejo svojo odkrito pripadnost naši socialistični stvarnosti. Nečemo negotovosti, nečemo mačka v vreči, kot je dejal predsednik vlade Miha Marinko. Hočemo, da so naši odborniki in odbornice ljudje z jasno socialistično perspektivo in predani socializmu.

Prejšnji tetrtek je bil v Ormožu zbor volivcev, ki se ga je udeležilo nad 300 volivcev. To kaže, da je Fronta vložila v priprave mnogo truda. Pri predlogih za kandidate pa so nekateri (prišli so organizirani), tudi tu začeli proglašati svojo teorijo o »dobrih« gospodarjih ter so v tej zvezi obsojali dosežani MLO v zaščito, vendar moramo ugotoviti, da kritika v tej zvezi ni imela konstruktivnega namena pomagati izboljšati dela MLO Ormož, temveč naj bi predvsem podkrepila zahtevo, da pridejo v občinski ljudski odbor dobri gospodarji. Vprašali bi te vnete zagovornike, kaj so naredili doslej njihovi dobri gospodarji in oni sami za to, da bi bilo v Ormožu boljše. Bodimo odkriti! Kritizirati je lahko, ko se v nedeljo podaš v svoje gorice in ko spiš nekaj glazikov in začneš kritizirati druge, sam pa ne migneš s prstom, da bi bilo boljše.

Sestanki in tečaji za zdravstveno prosveto deklet v ptujskem okraju

Ptuj, 5. nov. (KL). Na celotnem področju ptujskega okraja so začela po večini v nedeljo, 2. nov. t. l. predavanja tečajev RK za zdravstveno vzgojo deklet mladine po več ali manj uspešnih predpripravah. Organizacije RK so v povezavi z občinskimi ljudskimi odbori večinoma pravočasno pripravile seznam tečajnic, naše prostore za predavanja, predavatelje in programe za predavanja, kar je omogočilo nemoten začetek tečaja. S tem še sicer niso opravljene vse naloge, ker bodo za tečaj potrebna tudi materialna sredstva, ki bodo omogočila tudi praktično delo tečajnic.

Na sestanku s tečajnicami in starši je bil pojasnjen nepoučenim pomen, trajanje, naloge in koristi 10-mesečnega tečaja v zimskem času, ki bo 5 mesecev do 5 mesecev pa prihodnjo zimo. Mnogo diskusije v zvezi s tem tečajem je vzbudilo vprašanje, če se bodo dekleta na tem tečaju bolj seznanila z zdravstvenimi nalogami dekleta in žene na vasi, ali pa bodo ti tečaji nosili izključno obeležje predvojaške vzgoje, ki naj bi koristila dekletom le ob času

Ne bo napačno, če tu povečamo nekaj besed tudi o Golobu, knjigovodji KZ, voditelju teh zagovornikov. Prvič ga opozarjamo, da so zbori volivcev resna stvar in da naj ne prihaja nanje vinjen, da bi se pokazal bolj korajžen. Povedati mu moramo tudi, da je s svojim nastopom pokazal svojo popolno politično nezrelost in zmedenost. Vprašujemo se, kakšno mora biti vodstvo KZ, ki trpi v svojem aparatu takšnega političnega zmedenca. Kaže, da tudi v KZ nimajo jasnih pojmov o socialistični demokraciji in o nalogah naših KZ. Naše zadruge so namreč socialistična in ne kapitalistična gospodarska podjetja, ki jim ne morejo gospodariti knjigovodje Golobove sorte. Pa tudi fotografija Hozjana bi bilo treba spomniti, da si je v naši družbeni stvarnosti ustvaril sedanjí položaj, zahvaljujoč le ljudski oblasti in Fronti.

V čast delovnim ljudem v Ormožu moramo tu povedati, da so pravilno razumeli naloge bodoče občine in da je zbor volivcev na to z ogromno večino, zelo jasno in revolucionarno sprejel predlog kandidacijske komisije, ki je izbrala za kandidate delovne ljudi ter odklonila takozvane »dobre« gospodarje. Fronta je ob tej priliki manifestirala svojo politično zrelost ter je z energičnim in manifestativnim nastopom popolnoma zmedla tistih nekaj zagovornikov dobrih gospodarjev, ki so se pri glasovanju zaman spodbujali: »Ti, ne boš glasoval proti, kaj si se ustrašil?« in s podobnimi medklici. Kljub temu je utihnil njihov glas. Zmagala je socialistična zavest večine.

vojne nevarnosti. Na sestankih je bilo dekletom pojasnjeno, da bodo imela koristi od tečaja v vsakdanjem življenju v miru, pa tudi v vojni, ko je zdravje in varnost državljanov neglede na spol in starost posebno ogroženo in potrebno strokovne ter tovariške zaščite in pomoči.

Neglede na škodljive komentare posameznikov v zvezi z začetkom tečaja so se v večini krajev dekleta v velikem številu udeležila prvih predavanj in sestankov. Najmočnejši odpor proti škodljivi propagandi so pokazala dekleta iz šolskega centra Gorišnica, Cirkovci in Makole, saj so prišla polnoštevilno na sestanke ob koncu predpriprav za redna predavanja. Slabše udeležbe niso marsikje krivda dekleta sama, temveč množične organizacije in občinski ljudski odbori, ki so bili škodljivo nedosledni pri izvršitvi svojih nalog, kot n. pr. Vidmu, Ormožu in Dornavi ter nekaterih drugih šolskih področjih.

Predavanja po programu so povsod razen v Ptuj in Bregu začela že 2. novembra in bodo ob nedeljah, kar so predlagala dekleta sama, v mnogih primerih pa starši, ker imajo ta dan največ časa in prilike v nasprotju z željo nekaterih, da bi bila ta predavanja v večernih urah.

V zvezi s temi predavanji je veliko leželo na predavateljih kako bodo znali tečajnicam podajati snov in navezati na njo zanimanje ter vzbuditi pri vseh dekletih zavest, da jim daje s tem naša družba priliko doseči višjo zdravstveno in kulturno stopnjo.

Tudi Ljudska mladina naj bo politični činitelj v predpripravah na volitve

Ptuj, 12. novembra (PM). Okrajni komite ljudske mladine Ptuj je na zadnji seji praviljal o političnem delu v mladinskih organizacijah in o nalogah ljudske mladine kot politične organizacije v zvezi s predpripravami za volitve v občinske ljudske odbore.

Dosežanja analiza predpriprav na volitve v občinske ljudske odbore, o predvolilnih sestankih in zborih volivcev v okraju kaže, da mladinska organizacija ni našla svojega mesta v predvolilni kampanji. Vzrok slabe udeležbe mladine na predvolilnih zborovanjih in zborih volivcev nikakor ni v tem, da člani Ljudske mladine in ostala mladina niso pripravljeni aktivno sodelovati v predvolilni kampanji in izvesti samih volitev, temveč v tem, da

V času razprav za kandidate občinskih ljudskih odborov so volivci na svojih zborih obravnavali tudi razna gospodarska vprašanja. Pri teh razpravah se je na nekaterih zborih volivcev pojavilo tudi vprašanje uvedbe in uporabe čekov v našem plačilnem sistemu. To vprašanje je med nekaterimi volivci v občini Desternik, pa tudi drugod povzročilo precej nejasnosti in nepotrebne zaskrbljenosti.

Da bi objasnili to vprašanje, se je uredništvo Ptujškega tednika obrnilo k načelniku oddelka za gospodarstvo pri OLO Ptuj, ki je dal v tej zvezi sledeči odgovor:

Ček je plačilno sredstvo, ki se je pojavilo že v 16. stol. v Belgiji in Holandiji, zlasti pa se je njegova uporaba uveljavila v 18. stol. v Angliji. Uvedba čeka kot plačilnega instrumenta je zelo razgibala blagovni promet zlasti znotraj posameznih držav. Leta 1912 je 37 držav na mednarodni konferenci v Haagu sklenila, da se izdajo posebni zakoni o čeku, kar se je tudi izvršilo. Tudi v bivši Jugoslaviji je bil izdan leta 1929 zakon o čeku. Vsi ti predpisi so pri-

pomogli, da se je brezgotovinski plačilni sistem v vseh državah in tudi v mednarodnih odnosih zelo razvil in znatno pripomogel gospodarskemu napredku.

Uvedba nekaterih čekov v naše gospodarstvo, ki jih predvideva odredba zveznega finančnega ministra (objavljena v Ur. l. FLRJ št. 49/52 z dne 2. 10. 1952) ne pomeni neke absolutne novosti, temveč samo izpopolnitev našega plačilnega sistema. To izpopolnitev pa zahteva naš gospodarski razvoj.

Po omenjeni odredbi, ki je izdana na temelju zakona o čeku z dne 27. decembra 1946, in na podlagi Uredbe o finančnem poslovanju po banki in o plačevanju z gotovino (Ur. l. FLRJ št. 30/52) lahko Narodna banka uvede potniške čeke, bančne čeke in čeke za kmetijske pridelke.

Nova odredba prinaša v naše gospodarstvo in uvaža v naš plačilni sistem v glavnem te nove stvari:

1. Omogoča fizičnim in pravnim osebam, če so ali niso imetniki tekočih računov, varen prenos gotovine s pomočjo bančnega in potniškega čeka. Teh

čekov se bodo posluževali in jih nabavljali tisti, ki potujejo po naši državi in jih uporabljali za plačilo železniške voznine ter gostinskih storitev.

2. Omogoča podjetjem, ki odkupujejo kmetijske pridelke, da se pri svojem poslovanju izognejo težavnemu manipuliranju z gotovino s tem, da izdajajo na nabavljene kmetijske pridelke deloma čeke in deloma gotovino. S tem bodo nakupovalci varovani zoper krajo ali izgubo denarja, ker so čeki nevnemljivi, dokler niso izdani. Nakupovalec izpiše ob nabavi blaga kraj in datum izdaje čeka in ime koristnika. Na ta način sta i kupec i prodajalec blaga za varovana pred krajo in pred izgubo denarja. Če ček izgubiš, ali če ti ga kdo ukrade, ne pomeni take nesreče kot če ti je ukraden denar, kajti izgubo čeka lahko takoj prijaviš in v banki prekličeš. Vnovčiti ne more čekov nihče drug kakor lastnik, čigar ime je navedeno na vsakem čeku in ki se mora izkazati z osebno izkaznico. S temi čeki bodo prodajalci kmetijskih pridelkov lahko plačevali razno industrijsko blago, kakor tudi davčne obveznosti in podobno.

Vsi ti čeki veljajo tri mesece od dneva izdaje, a podjetja in ustanove, ki jih sprejemajo za plačilo raznih uslug in obveznosti, jih lahko novčijo samo pri podružnicah Narodne banke.

Pripomniti je treba, da bo uvedba vseh predvidenih čekov vsekakor v znatni meri utrdila sistem medsebojnega plačevanja in prikrajšala marsikatero izgubo ali zlorabo gotovine. Izdaja čekov je po odredbi prepuščena Narodni banki, ki bo o prometu s čeki izdala še podrobnejša navodila.

IZ MLADINSKEGA AKTIVA ZAVRČ

Dne 10. t. m. je tudi mladina v Zavrču volila svoje vodstvo in delegate za okrajno konferenco. Za sekretarja so si zbrali tov. Majcenoviča Franca, ki je bil mladinski sekretar do leta 1948, ko je bila mladina na Zavrču še zelo aktivna. Upamo, da bo v naprej delo mladine na Zavrču boljše, kot je pa bilo v zadnjem času.

Mladina ptujskega okraja bo nadaljevala tekmovanje na čast V. kongresa LMJ

Tekmovanje na čast V. kongresa ZKJ je za nami. Pri tem tekmovanju je več aktivov ptujskega okraja za svoje delo prejelo priznanja od Centralnega komiteja LMS in OK LMS Ptuj. Pred našo mladinsko organizacijo stoji sedaj naloga, da bo z materialom in sklepi Kongresa seznanila vso mladino, sprejela sklepe za svoje delo in jih začela uvajati v življenje.

V tem času se pa tudi vsa mladina Jugoslavije pripravlja na svoj V. kongres, ki bo v mesecu decembru v Beogradu. To bo velik praznik za vso našo mladino. Prav v času, ko bo trajal Kongres, bo mladina tudi praznovala deseto obletnico svoje borbenosti in čvrstosti organizacije. Vsa mladina s ponosom gleda na svoje delo in zmage v NOB in izgradnji domovine, ter je tudi v bodoče pripravljena storiti vse za procvit svoje socialistične domovine.

Zato se bo tudi ptujska mladina na ta svoj veliki praznik pripravljala s tekmovanjem za čim uspešnejše vzgojno politično delo in krepitev moralnega lika člana LMS. Tekmovanje na čast V. kongresa LMJ se bo v našem okraju odvijalo predvsem po sledečem:

Kateri aktiv LMS bo uspel čimbolj seznaniti svoje člane z materialom in sklepi VI. kongre-

sa ZKJ in zgodovino ter vlogo mladinske organizacije ter to tudi praktično začel uvajati v življenje.

Aktivni bodo tekmovali tudi v tem, kateri mladinski aktiv bo največ pomagal pri volitvah v občinske in okrajne ljudske odbore, imel 100% udeležbo mladine na volitvah in čim lepše okrasil volišče.

Kateri aktiv se bo najboljšje pripravil z raznimi kulturnimi prireditvami, akademijami na proslavo V. kongresa LMJ.

Kateri aktiv bo imel 100% zastopane delegate na okrajni mladinski konferenci.

Kateri aktiv bo pridobil več naročnikov za svoj mladinski časopis »Mladino«.

Rezultate tekmovanja bo objavil OK LMS po Kongresu. V vsaki številki Ptujškega tednika pa bomo poročali o tekmovanju in delu posameznih mladinskih organizacij v okraju.

vsem pa članom njene organizacije, da se pod vodstvom Partije in z Osvobodilno fronto bori zato, da bodo izvoljeni v organe ljudske oblasti ljudje, ki so dosejati največ storili za socializem, taki, ki bodo imeli vselej pred očmi interese delovnega ljudstva in bodo njegovi resnični predstavniki ljudje, katerim bodo koristili socialistične graditve celote prav tako pri srcu kot koristi lokalnih skupnosti in ki se bodo znali postaviti po robu vsem sovražnikom in nezdravim pojavi in slabostim v naši družbeni skupnosti.

Zato je treba, da bo vsa mladina aktivno sodelovala na zborih volivcev in ostalih sestankih, kjer bo pomagala Osvobodilni fronti, da bodo sprejeti dobri programi politično gospodarskega dela in da se bo tudi borila za uresničenje teh programov.

Mladinci in mladinke! Agitirajte in volite kandidate — najboljšje borce za socializem, za lepšo prihodnost. Oni, ki bodo letos prvi oddali svoj glas, naj se zavedajo, da dobijo s tem veliko pravico, zavedajo pa naj se tudi svoje dolžnosti. Treba je imeti vedno pred očmi, da so bližnje volitve velik dogodek za vse delovne ljudi, posebno pa za mladino, ki bo uživala sadove današnjih naporov. Zato moramo tudi v tej akciji prispevati svoj delež za čim boljše izvedbo volitev.

P. M.

Na francoski razstavi je prejelo vinogradniško posestvo v Zavrču zlato medaljo

Ptuj, 12. novembra (LP). Vinogradniško posestvo v Zavrču je dobilo na sejmju v Montpellieru v Franciji za razstavljeni muškati silvanec zlato medaljo, podjetje »Slovenija-vino« pa najvišje kakovostno priznanje za laški rizling iz Haloz. To odklikovanje in priznanje mednarodne ustanove bo velika vzpodbuda za nadaljnji napredek vinogradniškega gospodarstva v Halozah in Slovenskih goricah.

Koncem oktobra t. l. je bil v Montpellieru v Južni Franciji tradicionalni vinogradniški in vinski sejem, kjer so razstavljali vinogradniki iz Francije, Nemčije in Luxemburga, Italije, Španije in Jugoslavije.

Jugoslovanska izvozna podjetja so organizirajo razstave in priprav za ocenjevanje vina pred mednarodno komisijo prepuštile podjetju »Slovenija-vino«. Na razstavo in ocenjevanje je bilo poslanih nad 50 vzorcev iz vseh vinogradniških področij Jugoslavije. V poštveh za ocenjevanje je bilo vzetih le polovica vzorcev. Že pri izkušanju je bilo danih našim vinom nešteto priznanj. Od vseh vzorcev je bilo končno iz-

branih 11 vzorcev vina iz Slovenije, 2 iz Hrvaške in 3 iz Srbije. Prvi je bil ocenjen pekrški laški rizling in bel burgundec (pinot) Vinarske zadruge iz Maribora. Sledil je muškati silvanec iz Zavrča, traminec iz Radgone, šipon iz Jeruzalema in rizlingi iz vseh glavnih okolišev. O suhih tipov so prešli na slajše, jagodne izbore iz Zavrča, Podlehnik in Vinarske šole. Ocena je bila: Vsi vzorci so izvršni. Ob koncu ocenjevanja je bil objavljen rezultat: Vzorec jugoslovanskega belega vina so odnesli največje »mago na letošnjem ocenjevanju. Podeljena so bila našim vinogradnikom razna priznanja.

Vinogradniško posestvo v Zavrču spada med 11 odklikovancev z zlato medaljo.

Po sejmju v Montpellieru se bo sloves naših vin še bolj razširil po svetu, kar je v čast in ponos naših vinogradnikov iz Haloz, ki se zavedajo, da cenil svet z njihovim pridelkom tudi njihovo delo in trud, opozarja pa jih s tem tudi na potrebo po obnovi vinogradov, da bo ves svet užival dragocen vinski pridelok, ki mu priznavajo svetovni strokovnjaki tako visoko vrednost.

70-letni jubilej

Premrou Elizabete

V Vičavi pri Ptuj praznuje v najozjem krogu dne 19. novembra svoj 70-letni rojstni dan tovariška Elizabeta Premrou, bivša voditeljica gospodinjstev tečajev, prikovana zaradi boleznih že vrsto let na bolniško posteljo. Neizprosna bolezen, ki ji je zrušila telo, ji ni mogla upogniti volje, zamegliti jasnosti duha, zanimanja za tekoče dogodke in probleme. Kljub visoki starosti bi želela še delati, graditi, pomagati, vzgajati, biti med mladino, če ji telo in fizične sile ne bi bile odlovedne pokorščine.

Časa njenega življenja je prepolna, bogata in iz nje je obilo dajala. V samotnih urah predolgih dni nešteto krat potujejo njene misli po vseh tistih krajih in vseh širah Slovenije, kjer je toliko let delala med preprostimi ženami in dekletki, jim nudila svoje znanje in izkušnje za dobrobit kmetičkih, bajtarskih in viničarskih hiš ter družin, dajala za naše kmete, delavce, težake in dni-narje.

Dolgo, dolgo vrsto let je neutrudno in neprestano hodila s svojimi gospodinjstvi tečaji iz kraja v kraj, nikdar počitka, nikjer obstanke; komaj je končala tečaj v enem kraju, že se je vrsta drugih krajev potegovala, da bi prišla k njim. Tako nemirno, popotniško je bilo njeno življenje; od Savinjske doline in Pohorja, preko okolice Maribora in Ptuskega polja, preko Prlekije, Haloz, Slovenskih gorik tja do Prekmurja je bila kakor zorana njiva, ki nestrpno čaka, da ji sejalec vrže seme v prepolne grudi. Malo je pri nas žena, ki bi se mogle primerjati z njo, malo je takih, ki bi toliko živele in delale med našimi preprostimi ženami in ki bi mogle s takim zadovoljstvom in zadoščenjem pogledati na prehojeno pot, na neštete težave, ki jih je premagovala s tako vztrajno voljo in energijo, in na sadje, ki jih je obilo obrodilo njeno požrtvovalno in nesebično delo. In danes v teh urah ji je najlepše plačilo zavest, da njeno delo in trud nista bila zaman, da ni zaman žrtvovala tudi svojega zdravja, da so njene besede in njen uk padale kakor blagodejne kaplje na rodovitna tla, vztrajno dan za dnevom, leto za letom in da sta iz tega neprestano kilila in rasla preobrazba in napredek ne samo posameznih ognjišč in domov, temveč celih vasi k boljšemu in vrednejšemu življenju.

Vzljubila je gričke in gorice, širna polja z rumenim žitnim

PLZ v Dornavi se ne more ponášati s svojim delom

Z delom PLZ v Dornavi letos ne moremo biti zadovoljni. V letošnjem letu je bilo zamujenih mnogo priložnosti, da bi se pripadniki PLZ teoretično in praktično usposobili v svojem delu. Vaja v mesecu aprilu je pokazala, da sposobnost posameznih ekip še ni zadovoljiva.

Da je tako stanje, je predvsem krivda odbora PLZ. Po polletnem odmoru sta se sklicane seje dne 4. nov. udeležili od osemih članov odbora samo dva, kar je vsekakor obsojanja vredno. Razumeti je treba, da je dolžnost vsakega pripadnika PLZ, da se nenehno izpopolnjuje, za primer kakršnegakoli napada. Člane, ki tega ne bi hoteli razumeti, pa morajo klicati merodajni faktorji na odgovor.

Predsednik odbora PLZ je trdno odločen poizvesti delo. Pričakuje, da se bodo seje, sklicane za 16. nov., udeležili vsi člani odbora. Je pa to tudi nujno, kajti 30. nov. je predvidena vaja večjega obsega s sodelovanjem pripadnikov PLZ iz Mezgovca, Pacinja, Zamenc, Gorisnice in Ptuja.

KF

Naročnikom!

Zaostankarjem naročnine in doplačila, ki ne bodo tekom 8 dni poravnali zaostankov, bomo poslali pismene opomine s polnoiznaki, kar bo vezano na opominske stroške na njihovo škodo.

Gospodarski račun nas sili, da bomo morali izterjati vse zaostanke in poravnati vse obveznosti napram Mariborski tiskarni kakor tudi napram dopisnikom.

Ne želimo si nevedčnosti z izterjevanjem, zato pričakujemo od naših rednih naročnikov, da bodo na ta brezplačen opomin reagirali in poravnali zaostanke pri naši blagajni ali pa potom čekovne položnice na naš čekovni račun.

Uprava

Podlistek »Vinogradniški kongres v Freiburgu« bomo nadaljevali v prihodnji številki.

Ljudska univerza v Ptuj uže dela

Odbor Ljudske univerze v Ptuj je imel že dve seji, na katerih je obravnaval in rešil mnogo vprašanj, ki so v zvezi z uspešnim delom te važne kulturne in prosvetne ustanove. Pri sestavi obsežnega programa predavanj za leto 1952-53 je odbor prav dobro vedel, da bo svojo nalogo, s katero prispeva v smeri izpopolnitve nujno potrebne splošne izobrazbe naših delovnih ljudi, lahko izvršil le tedaj, ako bo znal s pravilno izbiro in razporeditvijo kvalitetnih predavanj iz vseh mogočih področij znanosti in umetnosti zbuditi zanimanje širšega kroga poslušalcev. Zato ravno temu vprašanju posveča mnogo pazljivosti. Razen tega bo krog domačih predavateljev še bolj razširil in pridobil predavatelje tudi iz krajev kakor Maribora, Celja in Ljubljane. Odbor tudi ve, da uspeh Ljudske univerze ni odvisen samo od njega samega, niti od predavateljev, ampak predvsem od širšega kroga poslušalstva. Zato pričakuje ravno od obiskovalcev predavanj samih, da bodo odboru s konstruktivno kritiko in z nasveti pomagali ter tako dali njegovemu delu pravilni zagon ter pravilno smer in vsebino. Ljudska univerza mora postati življenjska potreba delovnega človeka našega mesta. Ni nam treba posebej poudariti, da je izobrazba vsakomur potrebna. Vemo, da bomo uspeli le tedaj, ako nas bo vodilo pripravljanje, da lastno učenje in pridobivanje znanja in lastno izpopolnjevanje pridobljenih izkušenj najhitreje vodi k uspehu, ki se izraža v lastnem in skupnem izboljšanju dela, ki da za posledico boljše lastno in skupno življenje. Ob takem spoznanju ne bo treba delati propagande za obisk predavanj Ljudske univerze, ampak bo vsakdo našel tedensko (vsak ponedeljek ob pol 8. uri v dvorani Mestnega komiteja) po eno uro časa zase in obiskal naša brezplačna predavanja.

Roditeljski sestanek na nižji gimnaziji v Hajdini

Ze drugič v tem šolskem letu so se starši hajdinskih gimnazijev domala polnoštevilno zbrali — tokrat k II. roditeljskemu sestanku. Bil je prvotno sklican že pred dobrim tednom, a smo ga morali zaradi živga predvolilnega dela vaških odborov OF za bližajoče se volitve — prelagati do večera, 6. novembra.

Škoda je, da se roditeljskega sestanka zaradi terenskega dela niso mogli udeležiti šoli naklonjeni funkcionarji tuk. občinskega ljudskega odbora niti predstavniki množičnih organizacij.

Zastopnik učiteljskega sveta v uvodu razčlenil ovire, ki jih letos naši hajdinski gimnazijci le s težavo in ne preuspešno premagujejo. Četudi se ves učiteljski zbor trudi, da bi premostil težkoče med dosežanim osnovnošolskim učenjem in za dijaka bolj zavestnim študijskim delom v srednji šoli.

Enega glavnih vzrokov letošnjih težav vidi učiteljsvo tudi v tem, da se učenci že lanske šolske leto niso — vsaj rahlo pripravili na sposobnost samostojnega domačega učenja ozir. vsakodnevno lastno kontrolo ter urejanje rastočega znanja, ki je nujno pri srednješolskem študiju.

Tem subjektivnim težavam se v preminogih slučajih priključijo še objektivne, ki leže v neposrednem okolju našega dijaka in ki otežujejo njegovo uspešno učno delo:

domače prilike, boljše neprimerne fizične sodelovanje pri kmetijski proizvodnji, ki ga mnogi starši terjajo od študenta; včasih enosobna stanovanja, v katerih se gnete, joka, igra in smeje 3, 4, 5 mlajših bratcev, sestrice;

v izjemnih primerih, splošno nerazumevanje pedinih staršev do telesnih in duhovnih potreb sina-dijaka;

v ugotovljenih 6 primerih telesna ali vsaj duhovna nerazvitost letošnjega »po sili« dijaka, ki je vstopil v osnovno šolo za eno šolsko leto prerano.

Versič Franc slabo postopa z nemim hlapcem

Versič Franc iz Nove vasi pri Markovcih, kmet z okrog 10 ha zemlje je pred 12 leti sprejel v hišo mladega, dobro razvitega nemega fanta, kateremu ni vedel imena niti od kod je. Samostalno mu je dal ime »Postajček Drašek«, kakor ga ljudje še sedaj imenujejo. Fant je ostal pri hiši ter delal za skromno obdelavo in hrano. Versič pa je imel poceni delovno silo. »Postajček« ni bil socialno zavarovan.

Fant pa je ni bil tako neumen, da ne bi vedel, da ga gospodar le slabo plačuje. Ščasnoma je uvidel, da je le preveč izkoriščen ter je med njim in gospodarjem prišlo v zadnjem času že večkrat do sporov. To je prišlo posebno do izraza nekega dne pred koncem letošnjega oktobra, ko je fant, prišel s štrajkom ter z nerodnimi kretnjami zahteval od gospodarja, da mu da srajco in čevlje, kakor tudi druge potrebne stvari. Gospodar pa je spor hitro likvidiral. S kolom je nemega fanta tako pretepel, da mu je bila potrebna zdravniška pomoč, ki pa mu je seveda ni nudil. Za tem ga je poslal k sorodnikom v Bukovce, da bi se izognil sitnostim.

Ljudje v Markovcih in okolici obsojajo Versičev postopek ter so mnenja, da ga je treba za nečloveško ravnanje z nemim hlapcem izdatno kaznovati.

kuje ravno od obiskovalcev predavanj samih, da bodo odboru s konstruktivno kritiko in z nasveti pomagali ter tako dali njegovemu delu pravilni zagon ter pravilno smer in vsebino. Ljudska univerza mora postati življenjska potreba delovnega človeka našega mesta. Ni nam treba posebej poudariti, da je izobrazba vsakomur potrebna. Vemo, da bomo uspeli le tedaj, ako nas bo vodilo pripravljanje, da lastno učenje in pridobivanje znanja in lastno izpopolnjevanje pridobljenih izkušenj najhitreje vodi k uspehu, ki se izraža v lastnem in skupnem izboljšanju dela, ki da za posledico boljše lastno in skupno življenje. Ob takem spoznanju ne bo treba delati propagande za obisk predavanj Ljudske univerze, ampak bo vsakdo našel tedensko (vsak ponedeljek ob pol 8. uri v dvorani Mestnega komiteja) po eno uro časa zase in obiskal naša brezplačna predavanja.

Vsej tej problematiki, o kateri se je razpravljalo, so starši sledili z vidnim zanimanjem in jo pojasnjevali z ugotovitvami na lastnih otrocih.

Učiteljski zbor, ki so ga okrepili 3 profesorji s ptujske gimnazije, tudi v bodoče ne bo štedil s trudom, da olajša hajdinski mladini težave pri srednješolskem učenju in je v to svrhu že v prvi polovici septembra organiziral popoldanske učne krožke.

Profesor Maučec Matija je navzočim dodatno še prikazal vrednost neke osnovnošolske, ampak tudi potrebo po vsaj nižje-srednješolski izobrazbi za čim širše plasti našega kmetkega podeželja.

Ker so tudi starši s polnim razumevanjem svoje roditeljske odgovornosti izrazili željo po čim tesnejšem sodelovanju s šolo, smemo upati, da bo uskladenotenje doma in šole pripomoglo k temu, da bo tukajšnja mladina z veselim optimizmom prebrodila začetne težave.

Upravitelj šole se je v imenu šole zahvalil staršem za obisk in sodelovanje pri reševanju aktualnih učno-vzgojnih problemov ter izrekel priznanje tovarišem profesorjem iz Ptuja (Maučec Jožetu, Maučec Matiji in Arhar Majdi) ker so radevolje žrtvovali svoje večerne proste ure hajdinskimi gimnazijcem!

(RI)

Svetovni esperantski kongres v Jugoslaviji

Kakor znano, bo prihodnje leto svetovni esperantski kongres v naši državi v Zagrebu od 25. VII. do 1. VIII. 1953. Za ta kongres se že pripravljajo in razpisujejo pristopne prijave z esperantskim prospektom o Jugoslaviji s slikami Zagreba.

Esperanto, ki si vedno bolj utira pot v najširše plasti narodov skoraj vseh dežel in se poučuje že po šolah v raznih državah, se poučuje tudi na Ljudskih univerzah v Ameriki, Holandski, Danski, Švici, Italiji, Franciji in Nemčiji. Tudi pri nas v Sloveniji bodo tečajji esperantskega jezika pod okriljem Ljudske univerze v Ljubljani, Mariboru, Celju in upamo tudi v Ptuj.

Na novembrskem zasedanju Unesca v Parizu se bo razpravljalo o problemu mednarodnega jezika. Nekateri državniki in politiki so naklonjeni esperantu. Celotni generalni sekretarji Združenih narodov g. Trygve Lie je prijatelj esperanta. To vzbuja esperantistom celega sveta upanje, da se približuje razširitev kroga ljudi, ki govorijo esperanto in zasledujejo njegove cilje.

J. D.

MESTNI KOMITE LMS PTUJ sklicuje za nedeljo, dne 16. novembra 1952, ob 9. uri dopoldne v prostorih OK ZKJ MESTNO MLADINSKO KONFERENCO s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo o delu mladinske organizacije v Ptuj.
2. Izvolitev novega mestnega komiteja LMS.

Skepi.

Naprošamo vse delegate, da se konference točno in sigurno udeležijo in da se pripravijo na diskusijo o delu organizacij LMS.

Na konferenco vabimo tudi predstavnike množičnih organizacij in društev ter ptujsko mladino.

Mestni komite LMS, Ptuj

Ob slovesu treh

V soboto, 8. nov. je bilo v osnovni šoli v Ptuj izredno slavlje. Šolska mladina, pionirji in pionirke so se poslovili od treh svojih učiteljev, ki odhajajo s šole v zasluženo pokoj: tov. Majcen Mirko kot šol. upravitelj ter učiteljci tov. Segula Janja in Peček Marta.

Pionirka 2. razr. je v svojem govoru naglasila, da se zahvaljuje v imenu vseh učencev, ki so hodili kdaj k slavljenecem v šolo. Na to so slavljeneci prejeli darila: vsak po eno ciklamo v loncu in vsak po eno knjigo s spominskim vpisom. Šolska mladina je zapela več prav lepih pesmic; vmes so bile razne deklaracije. Tov. Majcen se je v imenu slavljenecv zahvalil učiteljsvu in šol. mladini za darila in prireditve ter priporočil otrokom troje: 1. ljubezen do učenja, 2. ljubezen do staršev in učiteljev, kakor tudi medsebojno ljubezen, in 3. ljubezen do naše lepe domovine, njenega voditelja in našega najboljšega učitelja maršala Tita.

Zvečer ob 19. uri pa je še bil družabni večer učit. kolektiva in slavljenecv v prav prijetni, pri-

Uspela prireditve igre „Miklova Zala“ v Cirkulanah

Cirkulane, 10. nov. 1952. Že po tradiciji praznujemo vsakoletno tako zvano Martinovo nedeljo s kakšno družbeno prireditvijo ali vsaj s kulturnim programom in zabavo. Čeprav je bil naš kraj letos prizadet po treh težkih ujmah, naše IZUD ni opustilo stare navade ter nudi 9. novembra občinstvu z vpriporitvijo »Miklove Zale« lep kulturni spored. Igralci so res doživeto podajali svoje vloge ter v njih povedali to, kar je hotel povedati pisatelj, ko je igro pisal. Občinstvo je z burnim proskanjem nagrajevalo igralce in preko njih režiserja tov. Rajherja, ki je posvetil igri in sodelujočim mnogo truda in požrtvovalnosti.

Gledalcem so posebno ugajale koroške narodne ter turške vojaške noše iz takratnega časa. Kljub peti vpriporitvi je bila dvorana tudi tokrat premajhna, kar je bila tudi skraj edina napaka večera.

T.

V Bukovcih se je obnovila mladinska organizacija

V torek, dne 11. t. m. so se v prosvetni dvorani v Bukovcih po precej dolgem času spet zbrali najboljši mladinci in mladinke, člani LMS iz Bukovca. Na svojem sestanku so razpravljali o nalogah LMS in sklenili, da mora organizacija LMS v Bukovcih spet začeti z delom. Sprejeli so sklep, da se bodo tudi oni vključili v tekmovanje na čast V. kongresa L.M.J. Studiralni bodo material VI. kongresa ZKJ, pomagali pri volitvah v občinski in okrajni ljudski odbor, za V. kongres L.M.J. se pa bodo naučili igro in priredili proslavo.

Na tem sestanku so si izvolili tudi svoje mladinsko vodstvo. Upamo, da bomo o delu bukovske mladine lahko več slišali v bodoče.

Zahvala

Ob smrti mojega moža

Antona Drevenšek

se najiskreneje zahvaljujem vsem, ki so pokojnega spremljali na njegovi zadnji poti. Posebna hvala vsem darovalcem vencev, kakor gostinskim podjetjem, kolektivju Pletarne, upravi kina, skladišču piva ter godbi SKUD »Jože Lacko« in tov. Zorčiču za poslovilne besede.

Zalujoča žena, Anica in Ivan ter ostalo sorodstvo.

Avtobusna poslovalnica Ptuj obvešča, da vozi avtobus v Slovenske gorice tudi ob sobotah.

Za enakopravnost!

Predstavnik kaparjev: »Proti rasni diskriminaciji najostreje protestiramo! Nikoli ne bomo dopustili, da bi zajci bili nekaj več kot mi! Zahtevamo, da se v lovski zakon vnese tudi zaščita kaparja!«

Zastopnik koloradskih hroščev: »Prijatelji! Pridužujem se vaši zahtevi, da bi tud. nas, koloradarje — zaščitili. Saj tudi mi (enako kot zajci lovčev) nudimo veselje marsikateremu organizatorju, kajti v iskanju tiči sreča človeka.

(Iz zadnje številke »Totega lista«)

ŠPORT

kartofjola 30, špināča 30, zelena
40, čebula 45, redkev 15, ječme-
na kaša 40.

es srečko!